

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

ВОДООХОРОННІ НАСАДЖЕННЯ ВЗДОВЖ РІЧКИ СТУБЛА РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Д.І. Сульжик, студент магістратури*

*Національний університет біоресурсів і природокористування України
м. Київ, Україна*

Водоохоронні лісові насадження (за А.П. Стадником, 2008) вздовж берегів рік поділяються на: привитокові насадження, призаплавні лісові смуги, лісові насадження на підтоплюваних берегах, протиабразійні лісові насадження, хвилеломні насадження, вітрозахисні берегові насадження, схилкові придолінні лісові насадження, стокоочисні лісові насадження, захисні лісові насадження біля водосховищ і водойм, захисні лісові насадження на заболочуваних землях. Вздовж річки Стубла в межах діяльності ДП «Клеванське лісове господарство» переважають призаплавні та берегозахисні водоохоронні насадження (рис.).

Рис. Водоохоронні насадження вздовж р. Стубла

Водоохоронні лісові насадження захищають береги річок та водоймищ від ерозії та розмивів (абразії), покращують мікроклімат і гідрологічний режим ґрунтів, регулюють рівень води та випаровування з відкритої водної поверхні, сприяють підвищенню

*Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук В.М. Малога

запасів підземних вод, впливають на підрусловий стік. Тому функціональне призначення водоохоронних насаджень полягає у зміцненні берегів, кольматуванні твердої складової поверхневого стоку, захищенні водойм і річок від замулення та випаровування, а заплавної земель від розмивів і заносів піском та мулом, поліпшенні використання вод місцевого стоку тощо.

Ефективність створюваних водоохоронних насаджень залежить від багатьох чинників, які впливають на їхній ріст, формування, експлуатаційні характеристики. Особливо вона залежить від науково обгрунтованих зонально-регіональних принципів застосування лісових меліорацій, зокрема на ландшафтно-екологічній основі. Характеристика рік району діяльності Клеванського лісгоспу наведена в табл.

Табл. Характеристика рік району діяльності Клеванського лісгоспу

Найменування рік	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км	Ширина лісових смуг уздовж берегів річок згідно з нормативами, м
р. Горинь	р. Прип'ять	659	750
р. Уст'є	р. Горинь	68	300
р. Стубла	р. Горинь	86	300
р. Путилівка	р. Горинь	57	300

Основною водною артерією на території лісгоспу є р. Горинь, притока р. Прип'ять. Річка Горинь має три свої притоки, річки Уст'є, Стубла, Путилівка. Стубла – річка в західному Поліссі України, ліва притока Горині. Довжина – 86 км, басейн – 1350 км², ширина русла середньої течії 5 м. Ерозійні процеси на території лісгоспу мають місце уздовж берегів річок, струмків, балок та ярів. Гідрографічна сітка розвинена слабо.

Вдале розміщення лісів і захисних лісових насаджень в межах всього водозбору зводить до мінімуму скорочення поверхневого стоку та сприяє його переведенню у внутрішньо ґрунтовий. Такі дії забезпечують зменшення прояву ерозійних процесів, рівномірне живлення водних об'єктів протягом вегетаційного періоду. Оптимальне розміщення лісів та захисних лісових насаджень, посилення їх водоохоронних і водорегулюючих властивостей досягається шляхом вчасного застосування низки лісгосподарських заходів, які забезпечать їхній належний стан і біологічну стійкість.